

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

**ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И
УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2020. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ.....	2
2. УВОДНИ ДЕО	2
3. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА	4
3.1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА.....	4
3.2. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ.....	11
3.3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА.....	12
3.4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА	12
4. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГА.....	13
5. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА.....	16
5.1. УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА НА ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ	16
5.2. СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА И ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА	18
6. СТРУЧНИ РАД	19
7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА.....	22

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД

Место: Сремска Каменица

Година оснивања: 2014.

Директорка: Ивана Копривица

Е-маил: cpsuns@cpsuns.rs

Адреса: Дечје село 1, 21208 Сремска Каменица

Телефон/факс: 021/301-05-63, 021/461-171

2. УВОДНИ ДЕО

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД (у даљем тексту: Центар или ЦПСУ НС) је основан Одлуком о оснивању Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад („Службени лист АПВ“, број 6/2014) од 19. фебруара, 2014. године, за територију Јужнобачког, Сремског и Средњобанатског управног округа.

Центар је основан ради пружања услуга процене и саветовања будућих хранитеља и усвојитеља, пружања подршке хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима, као и обављања других послова. Оснивач Центра је Покрајинска влада.

Законом о социјалној заштити („Сл. гласник РС“, број 24/11) дефинисан је Центар за породични смештај и усвојење (чл. 130-133.) као установа социјалне заштите, његове надлежности и функционисање. Такође, делатност Центра је дефинисана у Правилнику о хранитељству („Сл. гласник РС“ бр. 36/08) и у Уредби о мрежи установа социјалне заштите („Сл. гласник РС“, бр. 16/2012 и 12/2013).

Оснивањем и радом Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, као прве установе овог типа у АП Војводини, директно се доприноси остваривању најважнијих реформских циљева зацртаних стратешким документима Републике Србије, којима се трасира развој услуга, мера и облика заштите деце и старијих, где се приоритет даје развоју алтернативних облика у односу на институционалну заштиту, као и обезбеђивању једнаких шанси за све. Током 2020. године, Центар ја пружао интензивну подршку развоју Центра у Суботици, који је у припреми за процес рада и пријема запослених.

Новоосновани Центар за породични смештај и усвојење у Суботици је задужен за подршку хранитељским породицама за следеће Управне округе: Севернобачки, Севернобанатски и Западнобачки. Крајем 2020. године, ЦПСУ Суботица је објавио конкурсе за запошљавање директора, правника/секретара, економисте и једног стручног радника који ће почети да раде од јануара, 2021. године. Током 2020. године у ЦПСУ Суботица реализоване су све припремне радње, обезбеђен је и реконструисан простор, опремљен је простор, купљен ауто и компјутерска опрема, што су основни предуслови за даљи рад.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад користи просторије Дечијег села „Др. Милорад Павловић“ у Сремској Каменици, у кући број 1 и 3, на адреси Дечје село 1. Током 2020. године, није се ништа посебно урадило на пољу добијања средстава за изградњу објекта за рад Установе. Иако је Градска управа Града Новог Сада, доделила парцелу на Новом насељу у Новом Саду, на углу улица Бате Бркића, Браће

Дроњак и Сељачких буна и планом генералне регулације простора ова парцела је Центру, Покрајинска влада би требало да издвоји средства за изградњу објекта у наредном периоду.

Центар актуелно располаже са три службена возила.

Због актуелне Покрајинске уредбе о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне Покрајине Војводине за 2017. годину („Сл. лист АПВ“, бр. 54/2017, 10/2018, 56/2018, 7/2019, 19/2019, 30/2019, 49/2019 и 21/2020), Центар још увек нема пун капацитет запослених, односно број запослених у складу са Правилником о хранитељству, те због тога није у могућности да у пуном капацитету обавља основне делатности.

Средства за рад Центра у 2020. години, обезбеђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2020. годину („Сл. лист АПВ“, бр. 54/2019, 12/2020, 19/2020, 22/2020 и 25/2020) у износу од **32.940.291,61 динара** (извор 01).

По другим изворима, пројектно финансирано, обезбеђено је кроз обезбеђена средства од Градске управе за социјалну и дечију заштиту Града Новог Сада, (избор 07) **3.100.000,00 динара**, а кроз УНИЦЕФ пројекат (извор 06) одобрено је **1.977.000,00 динара** (утрошено 686.750,00 динара).

Укупан одобрен буџет за 2020. годину је био: **38.017.291,61 динара**.

Редовно су одржаване седнице Управног и Надзорног одбора установе, у складу са обавезама дефинисаним оснивачким актом, а прилагођено актуелној ситуацији са епидемијом.

3. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

Центар је усмерен на изградњу савремених приступа за заштиту корисника и остваривању њихове добити на хранитељству. Визија и мисија Центра и смернице за рад Центра дефинисане су у Стратешком плану рада установе за период 2016-2018. годину. Нови Стратешки план рада Установе креиран је за период 2019-2022. године и визија и мисија Центра су остале идентичне. Овај план ослања се на резултате имплементације претходног Стратешког плана и заснован је како на анализи претходно реализованог, тако и на мапираним потребама за наредни период. Како се у претходном периоду показало да је Стратешки план добар инструмент за дугорочно и краткорочно планирање активности, као и за праћење ефеката рада, нови документ представља надоградњу и унапређење смерница за рад које обезбеђују испуњавање мандата, бољу комуникацију са партнерима и заинтересованим групама, као и одрживост активности.

Услед актуелне ситуације са пандемијом вируса КОВИД 19, током 2020. године имплементирани су активности и пројекти у Центру, прилагођено свим мерама заштите од заразе и у складу са препорукама релеванних надлежних институција.

3.1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

Организација рада установе:

Правилником о унутрашњој организацији и ситематизацији радних места Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, број: 1514-110-2/2019 од 17.07.2019. године утврђен је максимални број од **18 запослених на неодређено време** у складу са Покрајинском Уредбом о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину („Сл. лист АПВ“, бр. 54/2017, 10/2018, 56/2018, 7/2019, 19/2019, 30/2019, 49/2019 и 21/2020). Мандат директора Центра траје 4 године и ангажован је путем уговора на одређено време.

Запослени радници у ЦПСУ НС

Радно место	Број систематизованих радних места	Број запослених
Руководећи кадар	1	1
Стручни радници	13	13
Административно-финансијски радници	3	3
Техничко особље (возач)	1	1
Друго (спремачица)	1	1
УКУПНО	19	19

Делатности којима се установа бави:

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД је установа социјалне заштите чија је делатност организовање, смештај корисника и пружање стручне помоћи хранитељској и усвојитељској породици којој је корисник поверен. На оснивање, организацију и рад Центра примењују се прописи о јавним службама, прописи из области социјалне заштите и породичних односа.

Центар има својство правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом, Одлуком о оснивању и Статутом. У складу са Законом који уређује социјалну заштиту, Законом који уређује породичне односе и прописима донетим за њихово спровођење, Центар врши:

1. Припрему, процену и обуку будућих хранитеља и усвојитеља;
2. Пружа подршку хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима;
3. Извештава Центар за социјални рад (у даљем тексту: ЦСР) о раду хранитеља и функционисању породица које пружају услугу породичног смештаја и предлаже мере ради отклањања евентуалних пропуста;
4. Обавља друге послове у складу са законом и другим прописима.

Органи руковођења, управљања и надзора Центра јесу: директор, управни одбор и надзорни одбор, које именује и разрешава Покрајинска влада. Мандат органа руковођења, управљања и надзора Центра је четири године.

Центар обавља следеће послове:

- 1) популарисања и развоја хранитељства;
- 2) учешћа у процени опште подобности породица за хранитељство и припрему за хранитељство;
- 3) формирања регистра - базе података о хранитељству;
- 4) учешћа у избору хранитељске породице;
- 5) учешћа у планирању услуга и мера заштите на хранитељству;
- 6) праћења и увида у остваривање сврхе хранитељства;
- 7) подршке корисницима и хранитељским породицама;
- 8) учешћа у припреми корисника за излазак из система социјалне заштите или промену услуге;
- 9) истраживања;
- 10) обуке професионалаца, хранитеља и усвојитеља;
- 11) учешћа у пројектним активностима;
- 12) израде и издавања стручне литературе;
- 13) информисања, промоције и организације конференција и семинара.

Програм рада Центра за 2020. годину, број: 35-550-3/2020 од 15.01.2020. године, донет је на основу члана 20. став 1. тачка 9) Статута Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад од стране Управног одбора Центра. На њега је сагласност дала Покрајинска влада, а предложен је од стране директорке Центра, на основу члана 34. став 1. тачка б) Статута.

Услуге које установа пружа:

До сада, Центар је преузео бригу о хранитељским породицама из **града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин и Сремски Карловци, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Бач, Темерин и Србобран**. У 2020. Центар није преузео пружање подршке породицама у другим општинама услед актуелне ситуације са пандемијом КОВИД 19, али је одржан састанак са представницима центара за социјални рад из Врбаса, Бечеја, Жабља и Титела, те је најављен процес транзиције и преузимања бриге о породицама са овог региона за почетак 2021. године. На тај начин, ЦПСУ Нови Сад ће преузети бригу о свим хранитељским породицама на територији Јужнобачког управног округа почетком 2021. године. Едукације кандидата за хранитељство, у договору са Покрајинским секретаријатом, као оснивачем, и центрима за социјални рад, реализују на територији за коју је Центар основан.

У 2020. години Центар је наставио са промоцијом свог рада. И даље се негује изграђен и врло препознатљив визуелни идентитет који је интегрисан на Интернет презентацију <http://www.cpsuns.rs> као и на промотивном материјалу. Мапирана је локација Центра на интернет претраживачима и програму за навигацију Гугл Мапс. Центар сада има и врло активну фејсбук страну <https://www.facebook.com/cpsuns/>. Током 2020. на званичној интернет презентацији уставнове као и на фејсбук страни је настављено са објављивањем и најављивањем свих активности наше Установе. Фејсбук страницу Центра стално прати око 1921 корисника ове друштвене мреже. Остварена је сарадња са средствима јавног информисања у којима се објављују текстови о Центру. **У току пандемије вируса КОВИД 19, фејсбук страница и сајт установе су коришћени у сврху обавештавања хранитељских породица о актуелним мерама и инструкцијама.** Промоција се континуирано обављала и у медијима током 2020. године (Новосадски лист „Дневник“, РТВ, Новосадска телевизија, Телевизија „Канал 9“, портал НС уживо...).

У току 2020.године настављена је промоција филмова о стандардном, ургентном и повременим хранитељству које је наша Установа снимила током 2018. године. Сва три филма су доступна на Јутјуб каналу Установе (www.youtube.com/channel/UCLY_9kqKUfa5fG7t9uGRLXg). На истом каналу је могуће прступити и другим видео записима који се баве промоцијом хранитељства и рада Установе.

Кроз програм **Стручна пракса** Националне службе за запошљавање, током 2020. године, ангажоване су две особе чији је опис посла био подршка саветницима за хранитељство. По уговору о привременим и повременим пословима ангажована је једна особа у 2020. години. По основу уговора о делу, ангажовано је 7 особа, за потребе реализације градског пројекта у периоду од 01.01.2020. до 31.12.2020. године. Такође, по основу уговора о делу, ангажовано је 4 особе, за потребе реализације пројекта са УНИЦЕФОМ у периоду од 01.05.2020. године до 31.12.2020 године.

У Центру су и током 2020. године радила два Тима за процену опште подобности за хранитељство, који се формално састоје од три стручна радника (психолог, педагог и социјални радник) који паралелно врше интервјуе и увид у испуњеност стандарда за породични смештај код кандидата који су поднели захтев да постану хранитељи.

Такође, током 2020. године радила су четири Тима за обуку будућих хранитеља који се састоје од по два тренера који су прошли акредитовани програм, тренинг за тренере, „Сигурним кораком до хранитељства“ и поседују потврду Републичког завода за социјалну заштиту.

У поступцима смештаја деце у хранитељске породице, а у сарадњи са упутним центрима за социјални рад, задатак стручних радника је током извештајног периода био, да предлажу хранитељску породицу према карактеристикама детета/младе особе и да учествују у избору хранитељске породице за конкретно дете/младу особу.

Поред тога, запослени су континуирано пратили и вршили увид у остваривање сврхе хранитељства. Учествовали су у припреми корисника за излазак из система социјалне заштите или промену услуге. Учествовали су у пројектним активностима и у развоју иновативних услуга у систему социјалне заштите. Такође, кроз процес неговања система целоживотног учења током извештајног периода запослени су учествовали на конференцијама, семинарима и округлим столовима, али су углавном догађаји били у онлајн формату, услед епидемије и ограничених могућности путовања и окупљања.

Такође, током 2020. године, настављено је са формирањем библиотеке стручне литературе.

Обзиром да још увек није усвојен нови правилник о хранитељству којим ће бити регулисани задаци и обавезе запослених у Центру приликом усвојења, у претходној години, тј. једногодишњем извештајном периоду, Центар није пружао ову услугу. Ову услугу ће Центар почети да пружа чим буде постојао законски оквир који ће уређивати ову област.

Планови за развој нових услуга:

У 2020. години, реализован је у мери у којој је било могуће, уз континуиране договоре са представницима УНИЦЕФ-а, пројекат „Развој хранитељства у АП Војводини 2020“. Писмо о намерама је стигло на адресу Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад 31.3.2020. у складу са пројектним предлогом и уговореним буџетом. Комплетна реализација пројекта је прилагођена ситуацији у Републици Србији када је у питању пандемија Цовид 19. Све активности, као и буџет, су прилагођени и реализовани у складу са препорученим мерама. Укупно трајање пројекта било је 8 месеци. Улога Центра за породични смештај је дефинисана за период од 01.05. до 31.12. 2020. године. Општи циљ пројекта је био: Развој хранитељства у АП Војводини, кроз унапређење инклузивне праксе у заједници. Специфични циљеви пројекта су били: 1. Допринос даљем развоју повремених породичних смештаја на територији АП Војводине (повећање обухвата општина обукама за професионалце са 57% на 100%), 2. Јачање капацитета запослених у ЦПСУ на територији Србије кроз обуку за примену програма припреме будућих хранитеља и даља менторска подршка успостављању ЦПСУ Суботица (чиме ће се обезбедити јачање постојећих и новоформираних капацитета - сви ЦПСУ ће имати сертификоване саветнике, супервизоре и едукаторе за примену програма припреме будућих хранитеља), 3. Промоција хранитељства на територији за коју је надлежан ЦПСУ Нови Сад и подршка развоју и одрживости Удружења хранитеља Нови Сад са клубовима. У складу са епидемиолошком ситуацијом и предложеним мерама, велика конференција, као и 3 обуке за професионалце и 11 информативних сесија за повремених хранитеље и потенцијалне кориснике услуга у 11 општина Јужнобачког округа, које су првобитно планиране пројектним предлогом, су одложене за 2021. годину услед забране окупљања већег броја људи у затвореном простору.

Пружена је менторска подршка у успостављању услуге повремени породични смештај, центрима за социјални рад на територији АП Војводине, након испитивања потреба за том врстом услуге. Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је у периоду од августа до октобра, 2020. године, уз поштовање свих епидемиолошких мера, реализовао менторску подршку стручним радницима центара за социјални рад са територије АП Војводине који су исказали ту потребу, са циљем јачања капацитета запослених у успостављању, развоју и пружању услуге Повремени породични смештај.

У обукама кроз УНИЦЕФ пројекат је учествовало **18 центара за социјални рад са територије АП Војводине и 54 стручна радника**. Од поменутог броја стручних радника њих 26 је прошло акредитован програм обуке за пружање услуге повремени породични смештај у току 2019. године у оквиру пројекта “Развој хранитељства у АП Војводина”, док је преостали број стручњака нагласило да би им било корисно да и они буду обухваћени овим програмом како би на адекватан начин унапредили своје компетенције. Обуке су одложене за 2021. годину, те ће стручни радници тада имати прилику да похађају обуку, а за коју ће надамо се до тада стићи и Решење о акредитацији (Републички завод за социјалну заштиту нас је обавестио да је обука акредитована, али Решење о акредитацији још увек није стигло).

Центар за социјални рад Мали Иђош је у току менторске посете препознао потребу да се у њиховој општини одржи едукација за представљање услуге повремени породични смештај. Обука је реализована 29.09.2020. године, у периоду повољније епидемиолошке ситуације, и бројала је 11 учесника међу којима је било родитеља деце са сметњама у развоју, специјализованих хранитеља, личних пратилаца и представници

удружења “Изида”. Ова активност није била планирана пројектом али смо је као установа подржали и показала се као веома корисна.

Након реализованих менторских посета центрима за социјални рад, закључено је да је ЦСР Апатин једини Центар који је развио услугу повременог породичног смештаја и актуелно је користи једна биолошка породица детета са сметњама у развоју. Центри за социјални рад, Бачки Петровац, Сремска Митровица, Суботица, Стара Пазова Мали Иђош и Тител наводе да у њиховој општини постоје потенцијални корисници услуге (биолошке породице деце са сметњама у развоју) и потенцијални пружаоци услуге (повремени хранитељи), али на жалост услуга још увек није успостављена. Надају се да ће када се епидемиолошка ситуација смири, моћи да се ангажују и покрену услугу.

Неповољна епидемиолошка ситуација у Републици Србији у току 2020.године изазвана вирусом ЦОВИД19, значајно је утицала на рад и обављање пословних задатака у држави, самим тим стручни радници у центрима за социјални рад, нису били у могућности да се додатно посвете покретању и развијању услуге повремени породични смештај. Наведени центри за социјални рад кроз разговоре показују велику заинтересованост и мотивацију да развијају и покрену услугу повременог породичног смештаја. Остали центри за социјални рад у којима је реализована менторска подршка сматрају да у њиховој локалној заједници постоји реална потреба за развијањем ове услуге и наводе више разлога који су препознати као препрека за развој повременог породичног смештаја: недостатак људских ресурса, преоптерећеност текућим пословним обавезама и низом других потешкоћа са којима се срећу у раду, непостојање поцаконских аката који детаљније уређују ову услугу (цена услуге, доношење решења, поступак за процену подобности за пружаоце услуга), неприлагођен поступак процене подобности за пружаоце услуге (документација, процена подобности И обука утичу демотивишуће на кандидате), ниска новчана надокнада за рад хранитеља и недостатак додатних програма обуке за стручне раднике.

У локалним заједницама, центара за социјални рад које смо посетили, учили смо да већина има развијене услуге “Лични пратилац” и “Дневни боравак” за подршку деци са сметњама у развоју и њиховим родитељима. Међутим, стручни радници из центара, сматрају да додатна услуга за подршку породицама деце са сметњама у развоју може значајно да допринесе: превенирању социјалне изолација породице, побољшање квалитета живота породице, очувању породичних снага и породичне заједнице и превенирање институционализације деце са сметњама у развоју.

Пружањем ментроске подршке стручни радници Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад учили су да и даље постоји потреба да се додатно посвети пажња промоцији ове услуге. Потребна је континуирана медијска кампања, како би се потенцијални корисници и пружаоци услуге информисали о специфичностима, предностима и ефектима ове услуге. Такође, постоји потреба да се организују додатни скупови, обуке, округли столови за стручне раднике центара за социјални рад, како би унапредили своја знања и компетенције. Стручни радници Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад на основу реализованих посета, могу да закључе да је неопходно континуирано пружати подршку центрима за социјални рад у АП Војводини, са циљем да услуга повремени породични смештај постане доступан ресурс породицама деце са сметњама у развоју. Такође, у складу са закључцима са терена, креиран је Онлине тоол, у форми приручник, водича, за покретање услуге „Повремени породични смештај- практична искуства из праксе и одговори на изазове у успостављању услуге“. Приручник је израђен у ПДФ форми, он лине доступан.

У 2020. години, Центар је реализовао и пројекат у трајању од десет месеци, који је упућен у 2019. години Градској управи за дечију и социјалну заштиту Града Новог Сада, кроз Програм унапређења социјалне заштите. Градска управа за дечју и социјалну заштиту Града Новог Сада одобрила је **3.100.000,00 динара** за

реализацију овог пројекта. Средства су била намењена реализацији пројектних активности у делу развијања „Саветодавно-терапијских услуга за децу на хранитељству Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад“. Циљ овог програма био је развој услуга које развијају систем подршке породици у кризи и детету у њој, као и подизање компетенција хранитељских породица за бригу о деци.

Током 8 месеци је реализована индивидуална, саветодавно- терапијска и социо- едукативна подршка деци на породичном смештају. Корисници су деца код којих је процењена потреба за додатном, специјализованом, индивидуалном подршком од стране стручног лица у превазилажењу развојних одступања условљених депривирајућим условима којима су била изложена пре смештаја. Ова активност је у великом делу била отежана пандемијом вируса Ковид 19 па је, под тим околностима, модификована динамика пружања услуге. Иако је планом активности планирано да се услуга пружа у периоду март- јун и септембар-децембар, у другој половини марта и априлу и мају, није било могуће реализовати је услед високог ризика од заразе (од 15.03. до 06.05. је на снази било ванредно стање). Уместо тога, услуга је пружана током летњих месеци. Ситуација пандемије је (у ситуацијама погоршане епидемиолошке ситуације) утицала и на промену места реализације активности па су се неки сусрети реализовали у просторијама ЦПСУ НС, уз поштовање свих епидемиолошких мера. Од планирана 32 корисника, на крају пројекта је услуга пружена за њих 28. Мањи број корисника од планираног је било у месецу децембру јер је тада ситуација са вирусом Ковид 19 била високо ризична па су неки сусрети отказани пред саму реализацију. Праћењем реализације услуге установљено је да су деца врло позитивно реаговала на сусрете (третмане) и да су, већ после неколико сусрета, показивала извесна побољшања. Међутим, важно је обезбедити континуитет оваквих услуга како би се одржали актуелни резултати и постигли свеобухватнији ефекти. Пројектом је планирана реализација осам тематских радионица намењених хранитељским породицама кроз „Отворена врата хранитељства“. Радионице су (кроз групни, радионичарски рад) реализоване у првој половини марта, у септембру и октобру. Теме које су обухваћене су:

- Страхови код деце и младих, др Оља Дукић,
- Депресивност код деце и младих, др Оља Дукић и
- Развој сексуалности код деце и младих, проф. Др Јелица Петровић

Ове радионице су реализоване уз поштовање свих епидемиолошких мера: до 30 учесника, обавезна дистанца, заштитне маске. Током априла, маја, јуна и новембра, радионице у планираној форми није било могуће реализовати услед сложене ситуације са вирусом Ковид 19 и високог ризика од ширења заразе. Услед таквих околности, ангажоване сараднице су припремиле кратак едукативне видео материјале који су дистрибуирани хранитељима. Теме које су обухваћене онлајн едукативним радионицама су:

- Деца у кризи - шта можемо да очекујемо и како можемо помоћи, проф. Др Јелица Петровић
<https://www.youtube.com/watch?v=9XTpHKhyLg>
- Резилијентност код деце и младих МА педагог Катарина Мајкић
<https://www.youtube.com/watch?v=ba5VQ8NRXUE>
- Вештине комуникације са дететом- емпатичко слушање, МА педагог Катарина Мајкић
<https://www.youtube.com/watch?v=jT15T8p7OBA>
- Хиперкинетски поремећај код деце, Прим. др сц. мед. Јасминка Марковић
<https://www.youtube.com/watch?v=p1CISxiWEa8>

Теме су прилагођене потребама хранитеља, односно престављају један од начина да се унапреде њихове компетенције а тиме и квалитет бриге о деци у сегментима где је за тим било потребе. Хранитељи врло позитивно реагују на едукације, мотивисани су да долазе, прегледавају видео садржаје и оцењују их као вишеструко корисне.

У оквиру ове активности реализована је обука по акредитованом програму „Повремени породични смештај“. Ова обука је била драгоцене колегицима које су ангажоване на развоју и инапређењу услуге

повремени породични смештај (будући да је услуга иновативна) али и осталим колегама ЦПСУ НС који су похађали обуку. Обуци је присуствовало 10 стручних радница ЦПСУ НС. Општи циљеви обуке су: 1) Унапређење знања, вештина и вредности у области пружања услуге породичног смештаја за специфичне циљне групе корисника, 2) Унапређење компетенција у области повремених породичног смештаја запослених у центру за породични смештај и усвојење, 3) Унапређење квалитета хранитељства као услуге у систему социјалне заштите. Конкретни циљеви обуке су да стручни радници ЦПСУ буду: 1. Боље упознати са садржајем и значајем услуге Повремени породични смештај; 2. Боље идентификују ресурсе у заједници који су значајни и потребни за успостављање и пружање услуге повремених породичног смештаја; 3. Унапреде знања и вештине потребне за мотивацију родитеља за коришћење услуге Повремени породични смештај; и 4. Подстакнути на промоцију услуге Повремени породични смештај. Резултати евалуације тренинга су показали да учесници обуку сматрају корисном (оцена 5.00) и да су знања и вештине добијене током обуке корисне за даљи рда (оцена 5.00).

Друга подактивност које је рализована у оквиру ове активности је радионица Изградње тима. Радионица је присуствовало 15 радника/ца ЦПСУ НС. Општи циљ радионице је: унапређење функционисања, ефикасности, начина рада и радног учинка тима. Специфични циљеви: грађење доброг тимског духа, унапређењу односа у тиму, већа продуктивност рада. За потребе овог задатка, рализована је радионица „Авантуристички поход“ са циљем јачања кохезије и тимског рада у планирању и реализацији креативних задатака. Радионица је протекла у одличној атмосфери. Све групе су показале отвореност и флексибилност за тимски рад и фокусираност ка заједничком тиму. Није било никаквих изазова у реализацији планираних активности.

Током реализације пројекта, креирана је обука за професионалце Сексуални развој код деце и младих. Обука је у припреми за акредитацију а пилотирање обуке (будући да захтева групни рад) ће бити рализовано чим се обезбеде епидемиолошки услови (актуелно је забрањено окупљање више од 5 особа у просторији).

Током реализације пројекта, услуга повремених породичног смештаја је била обезбеђена за 20 деце и младих са сметњама у развоју и њиховим породицама. Услуга су директно пружана од стране поврених хранитељица док су сараднице за развој и унапређење услуге пратиле и пружале стручну подршку како хранитељицама тако и деци и породицама. Услуга Повременог породичног смештаја је иновативна у систему социјалне заштите и представља једну од превентивних услуга које имају за циљ подршку деци са сметњама у развоју и њиховим породицама и превенцију измештања и институционализације. Корисници (деца и родитељи) оцењују ову услугу као врло корисну; нека од наведених објашњења су- дете је овладало новим вештинама и има садржајије слободно време, родитељи детета имају времена да се посвете и другим активностима (нпр. себи, другом детету, партнеру, пријатељима и сл.). Од марта до децембра 2020., у периоду ванредног стања стручне раднице су контакте са породицама одржавале искључиво путем телефонских и видео позива. У периодима када је епидемиолошка ситуација то дозвољавала, теренске посете су рализоване уз поштовање свих епидемиолошких мера (заштитна маска, дистанца и др.). Иако је током 2020.године планирана интензивнија промоција и информисање потенцијалних корисника о услузи чиме би овај вид подршке био доступан што већем броју деце и породица, то није било у потпуности могуће јер су контакти, састанци и скупови (као могући видови информисања) били забрањени и/или ограничени. Из тих разлога али и због смањене покретљивости грађања услед пандемије, број корисника услуге повремених породични смештај није повећан иако реалне потребе постоје.

Кампања за популаризацију хранитељства је током реализације пројекта 2020. године рализована електронским путем, писаном кореспонденцијом и дистрибуцијом лифлета. Иако је током реализације пројекта донет детаљан план промоције, услед околности које су уследиле, план је измењен и прилагођен могућностима. Током реализације пројекта, рализована је врло интензивна промоција на Фејсбук страници

ЦПСУ НС <https://www.facebook.com/cpsuns>. Дељени су корисни, информативни текстови који су од значаја да ситуације кризе (као што је пандемија), видео материјали са саветима и инструкцијама за организовање слободног времена али и садржаји који имају за циљ популаризацију хранитељства и упознавање шире јавности са облицима породичног смештаја.

Како је напред у извештају наведено, велике тешкоће приликом реализације пројектних активности представљала је пандемија вируса КОВИД 19. Највећи део пројектних активности се односио на директни рад са корисницима (нпр. спровођење индивидуалне саветодавно терапијске, социјално едукативне подршке) што у неким периодима током 2020. године није било могуће. Уз прилагођавање пројектног тима ванредним околностима те флексибилности, постигнут је максималан могућ број корисника. (28 уместо планирних 32). С друге стране, едукативне радионице које су намењене хранитељима прилагођене су ситуацији пандемије па су садржаји били у онјалн форми и тешко је пребројати број хранитеља који је онлајн материјале погледало. И поред тих изазова, 82 хранитеља су присуствовала радионицама (у месецима када је било могуће организовати групни рад) од планираних 90, притом, не рачунајући хранитеље који су едукације пратили у онлајн форми што би свакако превазилазило планирани број.

3.2. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

Капацитети установе за пружање услуга кроз људске ресурсе

У 2020. години у Центру је запослено 18 радника на неодређено време. Од тог броја запослено је 13 стручних радника/це (2 социјална радника, 5 психолога, 5 педагога и 1 правник), 2 дипломиране економисткиње (руководилац финансијско-рачуноводствених послова и дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове), 1 референт за правне, кадровске и административне послове, 1 возач и 1 спремачица.

У оквиру категорије стручних радника/ца запослена је једна социјална радница на месту супервизорке, једна педагошкиња на месту реализаторке едукативних програма, која је задужена и пословима администратора базе података, један правник на месту секретара Центра. На месту саветника/ца за хранитељство запослени су два психолога, једна социјална радница и три педагошкиње. На одређено време је запослена само директорка Центра, мастер пословне психологије, на мандатни период у трајању од четири године, од 07.06.2019. године.

У односу на све запослене, **на дан 31.12.2020. године укупно је било запослено 18 особа на неодређено време, од тог броја 15 (петнаест) жена (83%) и 3 (три) мушкарца (17%).**

Ради успешнијег обављања посла, у Центру су током оформљени стручни тимови, који су током 2020. наставили са радом:

- Интерни тим за процену конкретне подобности и избор хранитељске породице који чине три стручна радника;
- Интерни тим за заштиту деце од злостављања и занемаривања који чине три стручна радника;
- Интерни тим за процену опште подобности хранитељских породица – два тима која чине по три стручна радника;
- Интерни тим за обуку потенцијалних хранитеља – четири тима која чине по два стручна радника/тренера.

3.3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Запослени у Центру за породични смештај су лиценцирани стручни радници у систему социјалне заштите у Комори социјалне заштите. Сви запослени су у обавези да похађају акредитоване и друге обуке, како би одржали лиценцу и развијали се у стручном раду. У току 2020. године, а услед пандемије вируса КОВИД 19, запослени Центра за породични смештај и усвојење нису имали толико прилика да присуствују обукама као претходних година, али смо одговорили свим позивима за обуке у онлајн формату. Стручни радници и директорка присуствовали су и другим значајним конференцијама, округлим столовима и скуповима који су се дешавали у области социјалне заштите на нивоу Републике Србије.

3.4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА

Сарадња и квалитет сарадње установе са релевантним установама и организацијама у локалној заједници, у Републици, као и контакти са донаторима:

У току извештајног периода, Центар је успео да оствари значајну сарадњу са различитим локалним и регионалним актерима. Континуирано је добра сарадња од почетка рада установе са свим центрима за социјални рад који се налазе у окрузима које покрива Центар и шире, као и са свим центрима за породични смештај и усвојење.

Услед епидемиолошке ситуације, ЦПСУ НС није био у могућности да организује традиционални, регионални састанак са представницима центара за социјални рад Јужнобачког, Сремског и Средњобанатског управног округа. У октобру, 2020. године **реализован је састанак са представницима центара за социјални рад, Бечеј, Врбас, Жабал и Тител** уз поштовање свих препоручених мера заштите, са циљем да ЦПСУ НС у наредном периоду преузме у надлежност хранитељске породице, као и да се размене информације и искуства у раду. Преузимањем у надлежност хранитељске породице са територија општина, Бечеј, Врбас, Жабал и Тител, Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад ће у потпуности пружати подршку хранитељским породицама са територије Јужнобачког округа.

У децембру 2020. године ЦПСУ НС је **покренуо акцију** намењену за децу без адекватног родитељског старања која су ургентно смештена у хранитељске породице. Акција је покренута са циљем да се обезбеде хигијенски пакети који су прва помоћ хранитељским породицама у које је дете ургентно смештено. Акцију су подржали грађани и локална заједница.

Крајем 2020. године компанија „Vega IT” у сарадњи са **Удружењем хранитеља са клубовима Нови Сад и Центром за породични смештај и усвојење Нови Сад**, покренула је **акцију „Пакетићи среће“** са циљем да се укључе друге компаније, као и да се прикупе материјална средства и на тај начин обезбеде новогодишње пакетиће за децу на хранитељству. У оквиру ове акције учествовало је преко 15 компанија/појединаца и за децу на породичном смештају обезбеђено је 221. новогодишњи пакетић.

Црвени крст града Новог Сада донирао је 135 новогодишњих пакетића за децу на породичном смештају са територије општине Нови Сад. Центар је доделу пакетића организовао у току децембра, 2020. године. Услед пандемије вируса КОВИД 19, није организована традиционална новогодишња представа за децу, већ су новогодишње пакетићи подељени у просторијама Установе уз опрез и поштовање мера заштите.

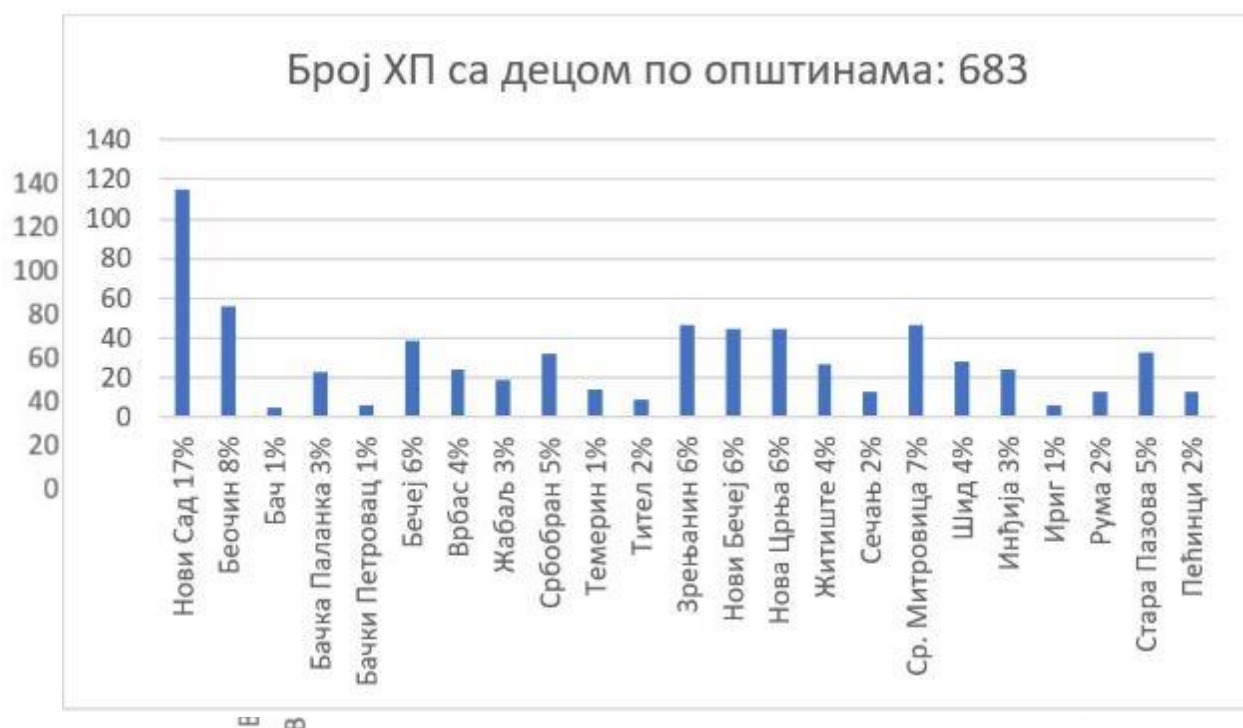
Поред тога, изузетна сарадња је остварена и са осталим заинтересованим странама као што су здравствене установе и образовне институције на локалном нивоу, друге установе социјалне заштите и медији.

Током 2020. настављена је **одлична сарадња са Дечјим селом**. Сви већи састанци и скупови су одржани у сали Дечјег Села. Простор за обуке и састанке поред Дечјег села уступали су нам и ЦСР Нови Сад, Културни центар Беочин, Црвени крст бачка Паланка, ЦСР Стара пазова, ЦСР Бечеј, ЦСР Сремска Митровица и Општина Сремска Митровица, ЦСР Апатин, ЦСР Суботица, ЦСР Бачка Топола, ЦСР Инђија, ЦСР Зрењанин, ЦСР Врбас и други.

Током 2020. године Центар је наставио са активним учешћем у раду мреже „**НС МЕДЕ**“ – мреже за подршку деци. Чланови мреже су сви релевантни пружаоци услуга за децу на нивоу града Новог Сада. Мрежа је међусекторског карактера. Такође, Центар је наставио рад у склопу Мреже **МОДС** (Мрежа организација за децу Србије) и члан је **ФИЦЕ Србија** (Удружења стручњака за подршку деци и породици).

4. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГА

Током октобра, 2020. урађено је годишње истраживање о броју хранитељских породица и корисника услуге породичног смештаја. Породични смештај за децу је у 2020. години у Јужнобачком, Сремском и Средњобанатском округу пружало **683 хранитељских породица**.

Поред овог броја породица, 56 породица пружало је услугу породичног смештаја за одрасле.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад, у складу са својим надлежностима и расположивим ресурсима, настојао је да развија породични смештај како би сваком детету које не може да живи у својој породици приближио могућност одрастања у породичном окружењу. Породични смештај развијан је кроз

унапређење квалитета бриге о деци, подизање хранитељских компетенција и стручно усавршавање професионалаца.

Током 2020. године, на евиденцији Центра су се налазиле 302 хранитељске породице, у 275 породице је био реализован породични смештај. На евиденцији Центра на дан 31.12.2020. године смештај је реализован у 253 породице, 44 хранитељских породица је слободно.

Број хранитељских породица на евиденцији ЦПСУ Нови Сад за Град Нови Сад и општине Петроварадин, Беочин, Сремски Карловци, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Бач, Темерин и Србобран на дан 31.12.2020.	
Број активних хранитељских породица које имају на смештају децу и младе	253
Број празних хранитељских породица које немају на смештају децу и младе	44
Укупно	297

Значајан податак је да од 253 активних хранитељских породица, 83 (32,80%) спадају у категорију сродничког хранитељства.

Сродничке хранитељске породице и породице блиских особа код којих су деца и млади на смештају	
Сродство	Број ХП
Баба и деда	46
Ујак, стриц, тетка	28
Брат, сестра	6
Близуак пријатељ породице детета (кумови)	2
Супружник крвног сродника	0
Остало	1
Укупно	83

Према месту становања значајан број породица 182 (66,18%) не живи у градској средини.

Хранитељске породице за децу и младе према месту становања у току 2020. године	
Град	93
Остало	182
Укупно	275

У складу са Правилником о хранитељству, у Центру се реализује континуирани едукативни рад са хранитељима. Едукације су организоване за све хранитељске породице са територије града Новог Сада и општина Петроварадин, Сремски Карловци, Беочин, Бачка Паланка, Бач, Бачки Петровац, Темерин и Србобран.

Услед пандемије вируса КОВИД 19 и мера за сузбијање вируса, Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад није реализовао радионице „Отворена врата хранитељства“ у складу са стандардним темпом

рада. Путем видео снимака представљена су планирана предавања од стране екстерних сарадника наше Установе. Видео снимци су дистрибуирани у онлајн форми хранитељским породицама о чему је већ било речи у овом извештају. Линкови на којима се налазе видео материјали налазе се у овом извештају.

Број хранитељских породица са потврдом о подобности за бављење хранитељством које су похађале едукативне програме (редовне, годишње програме обуке) у 2020 години	
Назив програма	Број ХП
Отворена врата хранитељства	139

Током 2020 године Центар је реализовао 31 нови смештај у хранитељске породице. Нереализованих захтева за смештај било је 145, на основу података са листе чекања.

Тешкоће које су препознате у реализацији нових смештаја деце/младих особа су знатно већи број захтева за смештај деце у односу на број расположивих хранитељских породица, као и недовољан број хранитељских породица које имају капацитет да се баве специјализованим хранитељством.

Значајно је нагласити да се код хранитељских породица уочава благи пораст спремности за смештај деце са развојним и здравственим тешкоћама, односно отвореност за специјализовано хранитељство. Када се ради о деци са изазовима у понашању и даље недостају породице које би биле спремне да прихвате ову врсту изазова у хранитељској улози.

У току 2020 године, поштујући актуелне законске прописе, деци узраста од 0-3 године у ургентним ситуацијама збрињавања обезбеђиван је смештај у хранитељске породице. Услугу ургентног хранитељства пружио је 13 породица, које се баве првенствено стандардним хранитељством.

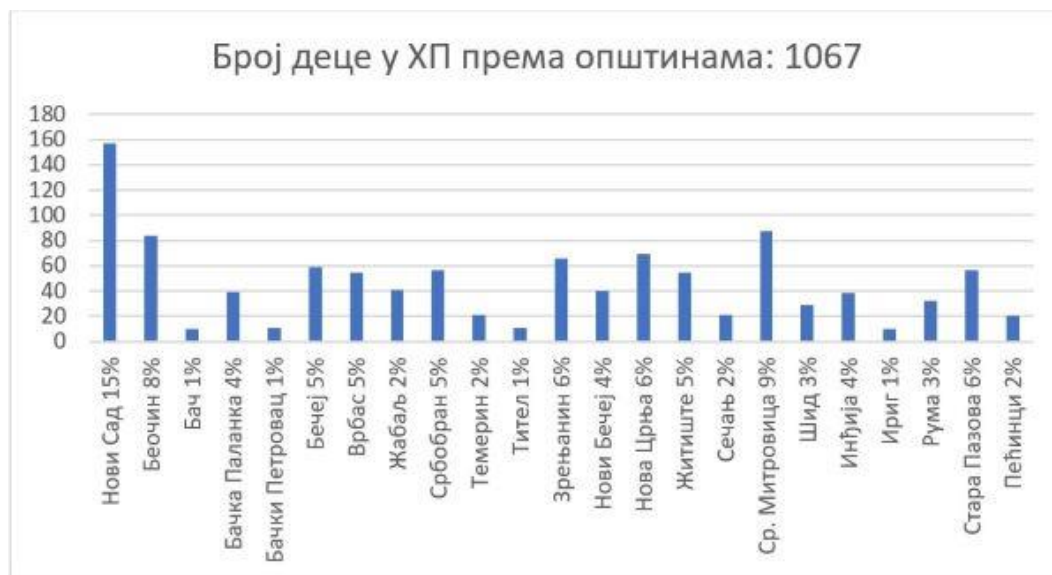
Изазови са којима се Центар суочавао у извештајном периоду везани су за одређен број сродничких породичних смештаја. У тим породицама се уочава нижи степен испуњености стандарда о хранитељству. То се посебно односи на стандарде стамбеног простора и материјалне услове у којима породице живе.

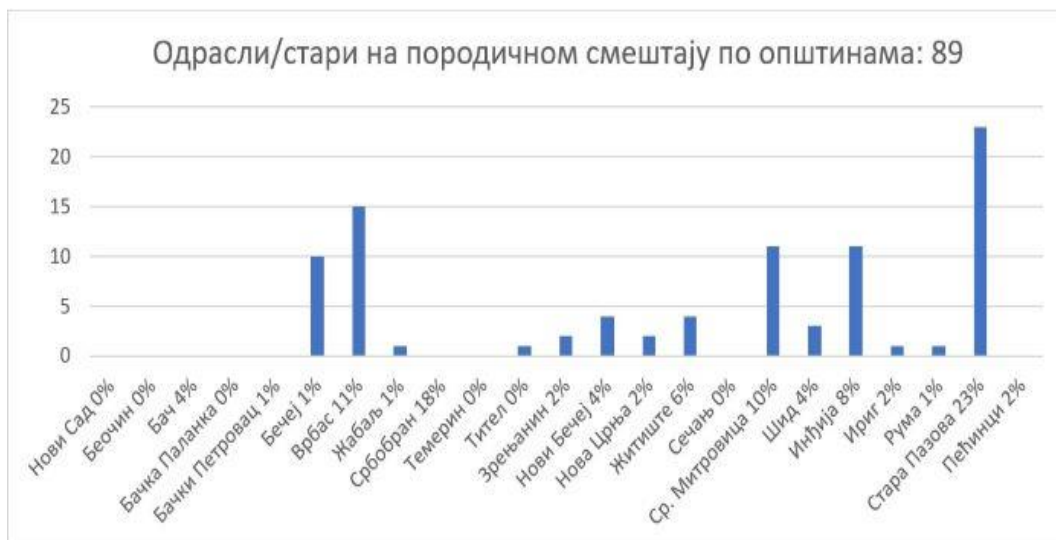
5. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА

5.1. УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА НА ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ

Према истраживању спроведеном у октобру 2020. године укупно је у окрузима за које је надлежан Центар 1067 деце/младих особа користило услугу породичног смештаја.

Такође, за исте округе, услугу породичног смештаја за одрасле користило је 89 одрасло и/или старије лице.

Структура корисника, тј. деце на породичном смештају за општине које је Центар преузео, односно, за територију града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин, Сремски Карловци, Бачка Паланка, Бач, Бачки Петровац, Темерин и Србобран, према полу и узрасту, дата је у табели испод:

Број деце и младих на породичном смештају у 2020. години према старости и полу									
Узраст	М			Ж			Укупно		
	Укупно у 2020.	Смештени у 2020.	На дан 31.12.2020.	Укупно у 2020.	Смештени у 2020.	На дан 31.12.2020.	Укупно у 2020.	Укупно смештени у 2020.	Укупно на дан 31.12.2020.
0 - 2	14	9	13	12	3	10	26	15	23
3 - 5	31	2	31	25	3	22	56	5	53
6 - 14	99	7	87	108	5	104	207	12	191
15 - 17	28	0	28	34	2	30	62	2	58
18 - 25	26	0	20	49	0	36	75	0	56
Укупно	199	18	180	228	13	202	427	31	382

Центар је током 2020. године директно радио са породицама које пружају услугу породичног смештаја и током тог периода пружао је подршку за 275 хранитељске породице, у којима је било смештено 427 деце и младих.

Поређење броја и узрастне структуре корисника у 2019. и 2020. години						
Узраст	2019.			2020.		
	Укупно у 2019.	Смештени у 2019.	На дан 31.12. 2019.	Укупно у 2020.	Смештени у 2020.	На дан 31.12. 2020.
0 – 2	40	17	33	26	12	23
3 – 5	53	5	48	56	5	53
6 - 14	206	13	197	207	12	191
15 – 17	63	1	60	62	2	58
18 - 25	71	1	59	75	0	56
Укупно	435	38	397	427	31	382

Током 2020. године, у односу на 2019. годину, смањило се број деце на смештају за 8.

Током 2020. године смештено је 31. ново дете/младе особе које прати Центар.

5.2. СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА И ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА

Током 2020. године 8 породица је обрађивано у поступак процене опште подобности за бављење хранитељством. Стручни тим је проценио да две породице не испуњавају стандарде за бављење хранитељством. У извештајном периоду 4 породице су добиле општу подобност за бављење хранитељством, док се за две породице чека потврда о бављењу хранитељством од надлежног Центра за социјални рад. Поновну процену подобности прошло је 112 хранитељских породица. На евиденцији се на дан 31.12.2020. налази 45 слободних хранитељских породица.

У периоду за који се пише извештај 54 дете/млада особа су престале да користе услугу породичног смештаја, према одлуци надлежног ЦСР. 12. деце и младих се вратило у своју биолошку или сродничку породицу, 11 младих се осамосталило. На смештај у установу социјалне заштите премештено је 1 дете, док је 2. деце прешло на смештај у становање уз подршку. 9 деце је усвојено од чега је 2.деце отишло на усвојење у иностранство. 9. деце је променило хранитељску породицу. За 10. деце је смештај престао из других разлога.

На дан 31.12.2020. од укупног броја деце/младих особа на смештају 114(29.84%) има развојне или здравствене сметње. Од тог броја, 18 остварују увећану накнаду за издржавање, док 28 прима увећани додатак за помоћ и негу другог лица.

Тренутно је на школовању 277 деце (72,51%). Од тог броја њих 27 су студенти више или високе школе. У току 2020. једно дете је напустило средњу школу.

На дан 31.12.2020. године, 187 корисника породичног смештаја је остваривало контакте са биолошким сродницима. 22 детета су обухваћена услугом повременим хранитељства те самим тим бораве у својим биолошким породицама, док 194 дете (50,79%) нема никакве контакте из разлога не регулисања контаката, непоштовања плана контаката или немања живих биолошких сродника. Током 2020. године одлуком суда нису забрањени контакти нити једном детету.

У Новом Саду се током 2020. године 15 хранитељских породица бавило повременим породичним смештајем. Услугом је обухваћено 22. деце са сметњама у развоју и њихове породице.

У извештајном периоду Центар није радио на поступцима усвојења. Разлог је чињеница да још увек није усвојен нови правилник о хранитељству којим ће бити регулисани задаци и обавезе запослених у Центру приликом усвојења. Ову услугу ће Центар почети да пружа чим буде постојао законски оквир који ће уређивати ову област.

6. СТРУЧНИ РАД

Саветници за хранитељство, реализатор едукативних програма и супервизор су током 2020. године континуирано пратили испуњеност стандарда у хранитељству. Такође, континуирано су пружали подршку породицама у општинама Нови Сад, Петроварадин, Сремски Карловци, Беочин, Бачка Паланка, Бач и Бачки Петровац, Темерин и Србобран. Због Короне нисмо преузимали друге општине. Обухваћене су **275 хранитељске породица и 427 деце/младих на породичном смештају**. У фебруару и августу 2020. године урађени су извештаји о функционисању корисника и хранитељских породица и достављени су надлежним центрима за социјални рад. Саветници за хранитељство су пружали подршку свакој хранитељској породици саветодавним радом у кућној посети, на организованим састанцима са хранитељима, разговорима у Центру за породични смештај, Центру за социјални рад и путем телефонских разговора. У поменутом периоду, саветници за хранитељство су обавили **643 кућне посете**.

У складу са важећим Правилником о хранитељству, хранитељске породице су обавезне да похађају 10 часова едукације годишње са циљем јачања својих компетенција.

Планирана је реализација осам тематских радионица намењених хранитељским породицама са територија општина које Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад прати. Радионице су реализоване у првој половини марта, у септембру и октобру у Новом Саду, Беочину и Бачкој Паланци.

На одржаним радионицама обухваћене су теме

Назив обуке:
Страхови код деце и младих, др Оља Дукић
Депресивност код деце и младих, др Оља Дукић
Развој сексуалности код деце и младих, проф. Др Јелица Петровић

Ове радионице су реализоване уз поштовање свих епидемиолошких мера: до 30 учесника, обавезна дистанца, заштитне маске.

Током априла, маја, јуна и новембра, радионице у планираној форми није било могуће реализовати услед сложене ситуације са вирусом КОВИД 19 и високог ризика од ширења заразе. Услед таквих околности, ангазоване сараднице су припремиле кратак едукативне видео материјале који су дистрибуирани хранитељима.

Теме које су обрађиване у онлајн форми и дистрибуиране хранитељима су:

Назив обуке:
Деца у кризи- шта можемо да очекујемо и како можемо помоћи, https://www.youtube.com/watch?v=9XTpHKhyuLg
Резилијентност код деце и младих МА педагог Катарина Мајкић https://www.youtube.com/watch?v=ba5VQ8NRXUE
Вештине комуникације са дететом- емпатичко слушање, МА педагог Катарина Мајкић https://www.youtube.com/watch?v=jT15T8p7OBA
Хиперкинетски поремећај код деце, Прим. др сц. мед. Јасминка Марковић https://www.youtube.com/watch?v=p1CISxiWEa8

Теме које су обухваћене радионицама су прилагођене потребама хранитеља, односно престављају један од начина да се унапреде њихове компетенције а тиме и квалитет бриге о деци у сегментима где је за тим било потребе. Хранитељи врло позитивно реагују на едукације, мотивисани су да долазе, прегледавају видео садржаје и оцењују их као вишеструко корисне.

Реализатор едукативних програма, саветници за хранитељство и супервизор радили су као едукатори на реализацији Програма припреме за хранитеље "Сигурним кораком до хранитељства" за територију за коју је основан Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад. Обуке су реализоване у Новом Саду, Старој Пазови и Новом Бечеју то следећом динамиком:

Р.Б.	Група (према ЦСР)	Место одржавања	IX	X	XI	Планирани број породица за обуку	Породице које су завршиле обуку
1.	Нови Сад, Темерин, Бачки Петровац	Сремска Каменица	x	x		11	7
2.	Сремска Митровица, Стара Пазова,	Стара Пазова	x	x		10	7
3.	Бечеј, Нови Бечеј, Житиште и Нова Црња	Нови Бечеј		x	x	13	13
						УКУПНО:	27

Програм припреме за бављење хранитељством је прошло укупно **27 породица у току 3 обуке, које су реализоване у току 1. циклуса**. Ове радионице су реализоване уз поштовање свих епидемиолошких мера: до 30 учесника, обавезна дистанца, заштитне маске.

Ресурси хранитељских породица и даље нису довољни у односу на број деце која чекају смештај и број захтева за смештај. Недостатак ресурса изражен је у односу на специјализоване хранитељске породице и потребу да се обезбеди смештај за децу која имају поремећај понашања.

Рад на подизању стручних компетенција професионалаца је континуиран. Саветници су добијали подршку супервизора у циљу оснаживања у раду са хранитељским породицама, децом и младима. Рад супервизора је био усмерен ка препознавања компетенција које треба унапредити и врсту подршке која је саветницима потребна. Супервизор је пратио актуелне токове у систему социјалне заштите и о томе информисао саветнике. Током 2020. године реализовано је укупно 224 супервизија, од чега је групних 69 и 155 индивидуалне. У просеку је реализовано 13 индивидуалних супервизија по саветнику за хранитељство.

Сарадња са центрима за социјални рад је као што смо већ наводили у овом извештају била континуирана због повезаности делатности. Најчешћа сарадња је била са ЦСР Нови Сад и одељењем у Беочину, као и ЦСР Бачка Паланка, Бач и Бачки Петровац, ЦСР Темерин и Србобран. Организовани су по потреби састанци са директором, правником, руководиоцем службе за заштиту деце и младих и водитељима случаја у циљу унапређења сарадње, заједничког планирања заштите и решавања актуелних послова и тешкоћа у заштити деце и младих у складу са препорученим мерама.

Саветници за хранитељство су током 2020 године пружали подршку свакој хранитељској породици саветодавним радом који је због новонастале ситуације услед пандемије вируса КОВИД 19 био прилагођен у односу на мере заштите. Саветодавни рад је реализован путем телефона, кућних посета, на организованим састанцима са хранитељима, разговорима у центру за породични смештај и путем телефонских разговора.

Тешкоће са којима су се запослени у Центру сусретали су првенствено биле везане за недовољан број запослених стручних радника и велику територијалну надлежност установе. Број хранитељских породица и корисника породичног смештаја није усклађен са бројем запослених стручних радника што битно отежава и утиче на организацију рада у установи и квалитет пружене подршке и надзора у хранитељским породицама.

Током 2020 настављен је унос података у базу података која има за циљ лакше праћење рада саветника за хранитељство. Поред тога, база података омогућава смањење обима административног дела посла саветника за хранитељство и омогућава бољи увид у евиденцију хранитељских породица и деце на породичном смештају. Ово значајно олакшава праћење деце и породица у којима су деца смештена.

Поред наведеног, у Центру је реализована Интерна контрола евиденције и документације предмета стручних радника. Комисија за Интерну контролу била је сачињена од три члана (директор, супервизор и секретар).

У току 2019. године, тачније 17.12.2019. је отпочела инспекцијска контрола од стране буџетске инспекције АП Војводине. Предмет инспекције је била контрола примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава Буџета АПВ у периоду од 01.01.-31.12.2018.године. Инспекцију је извршила Марина Чађеновић, буџетска инспекторка. Рок за завршетак инспекцијске контроле био је 14.02.2020. године. Записник о инспекцијској контроли, број: 145-47-1/2019-01-21/2 од 14.02.2020. године, достављен је директорки Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад дана 10.03.2020.године.

Насиље над корисницима

У извештајном периоду евидентиран је случај занемањивања над две кориснице породичног смештаја, који је процесуиран од стране Интерног тима за заштиту деце од злостављања и занемаривања, као и надлежног Центра за социјални рад. Након спроведеног поступка констатовано је да је потребно да се деца изместе из хранитељске породице, као и да да није остварена сврха хранитељства и да је потребно спровести ванредну поновну процену компетенција, односно подобности хранитељске породице за бављење хранитељством.

7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је током 2020. године, урадио максимум у односу на број и структуру запослених, расположиве материјалне ресурсе, као и у односу на реалне околности и актуелну пандемију.

Центар се и даље активно труди да се број запослених повећа и да се достигну стандарди како би се пропорционално повећавао обухват корисника у региону за који је Центар основан.

Поред буџетских средства, Центар се активно труди да обезбеди додатна средства за унапређење рада Установе и побољшање услова рада, као и за квалитетније услуге намењене корисницима.

И током 2020. године Установа је наставила сарадњу са различитим заинтересованим странама и свим релеватним актерима, како би се стручним радницима олакшао рад и допринело да се рад одвија најбоље могуће у датим околностима.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је сада установа препозната како на националном, тако и на покрајинском и локалном нивоу (у региону за који смо основани), од свих релеватних актера. У 2021. години надамо се развијању ове сарадње и свакако успостављању нових квалитетних односа са заинтересованим странама за рад и развој Центра.

За крај овог Извештаја за 2020. годину значајно је истаћи високу мотивацију руководства и запослених у Центру, да се Центар и даље развија као високо стручна и професионална Установа, која пружа квалитетне услуге у складу са стандардима својим корисницима.

У Сремској Каменици, дана 25.02.2021. године

Број: _____

**Директорка
Ивана Копривица**